Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător: Suvac Sergiu
Dosarul nr. 2r-2291/24
2-23064026-02-25r-07082024

D E C I Z I E

10 aprilie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de
contencios administrativ al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele ședinței, judecător Ruxanda Pulbere
Judecătorii Roman Pascari şi Ala Malîi

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore, împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 28 iunie 2024, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea față de debitorul Zaporojeți Ludmila a interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni,-

a c o n s t a t a t:

Executorul judecătoresc, Stoian Grigore, a înaintat în instanța de judecată demersul cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara pe un termen de șase luni în privința debitorului, Zaporojeț Liudmila.

În motivarea demersului, executorul judecătoresc a indicat că spre executare silită se află documentul executoriu nr. ***** emis de Judecătoria Chișinău (sediul Botanica), privind încasarea de la Zaporojeț Liudmila în beneficiul lui Golovatîi Iuri a datoriei în mărime totală de 36004 euro și 17167,00 lei.

A menționat executorul judecătoresc, Stoian Grigore, că prin încheierea nr. 176-12782/2021 a fost intentată procedura de executare, aplicate măsuri asiguratorii și acordat termen de executare benevolă a hotărârii de judecată.

Conform comunicatelor informative parvenite de la registratorii independenți și de stat nu au fost depistate și nu a fost stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

A subliniat executorul judecătoresc că, verificând informația procedurii de executare, s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligațiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, motiv pentru care este necesară aplicarea interdicției de a părăsi țara.

Notează executorul judecătoresc că în adresa debitorului au fost expediate un șir de scrisori prin care ultimul a fost somat în repetate rânduri de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc în vederea onorării obligațiilor asumate.

Declară că odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării documentului executoriu, însă pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenționat a tergiversat executarea hotărârii de judecată.

Relatează executorul judecătoresc că suma debitorială este considerabilă și până la momentul depunerii demersului nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerințele legale de a se prezenta, această situație făcând imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Motivul prezentării acestuia la biroul executorului judecătoresc îl servește necesitatea întocmirii actelor de executare silită în prezența debitorului. Or, legea prevede expres că la întreprinderea acțiunilor de executare silită prezența debitorului este obligatorie.

Suplimentar, indică executorul judecătoresc că între debitor și creditor nu a fost încheiată o tranzacție de împăcare și nici nu i-a fost acordat un grafic de achitare.

Astfel, ținând cont de faptul că debitorul este obligat să execute hotărârea de judecată întocmai și la timp, fără întârziere nejustificată, executorul judecătoresc, Stoian Grigore, constată faptul eschivării de la executarea hotărârii de judecată a debitorului, Zaporojeț Liudmila.

Consideră executorul judecătoresc, Stoian Grigore, oportună aplicarea imediată a interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorului, Zaporojeț Liudmila, deoarece s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărârii de judecată din motivul că plecarea acestuia peste hotarele țării ar putea fi definitivă.

În temeiul celor invocate, solicită executorul judecătoresc, Stoian Grigore, aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului, Zaporojeț Liudmila.

În drept demersul a fost întemeiat pe dispozițiile art. art. 22, 64 Cod de executare al Republicii Moldova.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 28 iunie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, privind aplicarea față de debitorul Zaporojeți Ludmila a interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni.

În motivarea soluției date instanța de fond a indicat, că solicitarea executorului judecătoresc cu privire la aplicarea măsurii de asigurare a executării față de debitor este una neîntemeiată, deoarece solicitantul nu a demonstrat că a întreprins toate măsurile posibile pentru a executa documentul executoriu.

La fel, instanța a specificat în încheierea atacată, că măsura solicitată este una

excepțională, iar executorul judecătoresc nu a demonstrat necesitatea acesteia și existența echilibrului între drepturile creditorului, ce urează a fi asigurate și cele ale debitorului, în care ultimul va fi lezat prin instituirea măsurii cerute, concluzionând că prevalează esențial interesul debitorului în situația existentă. Urmare a acestui fapt instanța a conchis, că aplicarea interdicției de a părăsi țara este o măsură represivă excesivă, ce va limita debitorul în dreptul la libera circulație, fiind o măsură disproporțională cu situația constatată și scopul urmărit.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 19 iulie 2024, executorul judecătoresc Stoian Grigore a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 28 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admis demersul, cu dispunerea măsurilor solicitate.

În motivarea recursului partea a reiterat starea de fapt și temeiurile de drept expuse în demersul depus în prima instanță. Suplimentar a indicat, că instanța de judecată a dat o apreciere greșită și eronată argumentelor prezentate și demonstrate de către executorul judecătoresc, nu a apreciat corect litigiul cu care a fost investită, a dat o apreciere incorectă materialului probator și a dat o apreciere incorectă normelor de drept material aplicabil speței.

Astfel declară recurentul, că prima instanță a omis și nu a ținut cont de faptul, că este o obligație a debitorului de a executa hotărârea judecătorească și că executorul judecătoresc a întreprins și îndeplinit toate măsurile și acțiunile posibile, în vederea executării documentului executoriu, dar acestea nu s-au soldat nici cu un rezultat.

La fel, accentuează recurentul, debitorul foarte frecvent părăsește hotarele țării, fără a executa documentul executoriu, fapt care demonstrează indiferența cu care se atârnă Zaporojeț Liudmila față de obligațiile prevăzute de lege, din aceste considerente este necesară aplicarea măsurilor asiguratorii, și anume interdicția de părăsire a hotarelor țării, dat fiind faptul, că debitorul până în prezent nu a executat obligațiile avute față de stat.

Intimatul/debitor de și a fost informat despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiate, acesta urmând a fi respins din următoarele motive.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

După cum s-a indicat anterior, executorul judecătoresc Stoian Grigore a

declarat recurs la data de 19 iulie 2024 împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 iunie 2024, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către recurent a încheierii contestate. Astfel, se constată că recursul a fost înaintat în interiorul termenului prevăzut de lege.

Cadrul legal pertinent aplicabil cazului.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Conform dispozițiilor art. *****alin. (1) lit. x) Cod de executare executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătoreşti.

La fel, potrivit art. 64 Cod de executare (1) Interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers; (1^1) Încheierea instanţei de judecată prin care se dispune aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara se trimite spre executare Poliţiei de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne; (2) Dacă este necesară menţinerea interdicţiei pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers

motivat al executorului judecătoresc, dar nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiaşi proceduri de executare; (3) În cazul încetării procedurii de executare în condiţiile art. 83 lit. lit. a)–c) şi e)–g) Cod de executare sau restituirii documentului executoriu, interdicţia de a părăsi ţara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispare necesitatea menţinerii interdicţiei de a părăsi ţara, precum şi în cazul încetării procedurii de executare în condiţiile art. 83 lit. d) Cod de executare, această interdicţie se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părţilor în procedura de executare.

Conform dispozițiilor art. 269 alin. (4) Cod de procedură civilă încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

Circumstanțele pricinii și starea de fapt. Aprecierea instanței de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că, la data de 02 mai 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore s-a adresat în instanța de judecată cu demersul nominalizat, indicând că deține în procedură documentul executoriu nr. nr. ***** emis de Judecătoria Chișinău (sediul Botanica), privind încasarea de la Zaporojeț Liudmila în beneficiul lui Golovatîi Iuri a datoriei în mărime totală de 36004 euro și 17167,00 lei, în scopul executării căruia a fost intentată procedura de executare nr. 176-12782/2021.

Încheierea privind intentarea procedurii de executare și copia documentului executoriu au fost expediate în adresa debitorului, însă debitorul nu a recepționat corespondența expediată pe adresa sa, aceasta s-a restituit cu mențiunea „nereclamat”.

Notează executorul judecătoresc că în adresa debitorului au fost expediate un șir de scrisori prin care ultimul a fost somat în repetate rânduri de a se prezenta la biroul executorului judecătoresc în vederea onorării obligațiilor asumate.

La fel, reieșind din materialul probatoriu administrat, ca urmare a întreprinderii de către executorul judecătoresc a unor măsuri de asigurare privind executarea titlului executoriu, judecătorul atestă că pe numele debitorului, Zaporojeț Liudmila, nu sunt înregistrate careva bunuri mobile și nu deține mijloace financiare pe conturile bancare în vederea stingerii datoriei (f.d. 13, 16).

Reieșind din informația prezentată din baza de date „Acces Web”, adresa de domiciliu a debitorului, Zaporojeț Liudmila, este mun. Chișinău, *****, apartamentul *****(f.d. 15).

La materialele demersului, executorul judecătoresc a anexat copia plicurilor, care atestă nerecepționarea corespondenței de către debitorul, Zaporojeț Liudmila (f.d. 22, 23).

Potrivit bazei de date „CNAM” debitorul, Zaporojeț Liudmila, la situația din 24.12.21 este angajată în câmpul muncii, iar potrivit bazei de date „Acces Web”, debitorul este fondator/ administrator în cadrul Întreprinderii Individuale „Zaporojeț” (f.d. 14, 17).

La fel, s-a constatat că creditorul, Golovatîi Iuri, prin cerere a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi țara față de debitor, Zaporojeț Liudmila (f.d. 3).

Consideră că a întreprins toate măsurile posibile pentru executarea respectivului document executoriu. Până în ziua de azi debitorul se eschivează de la executarea documentului executoriu. Întru neadmiterea părăsirii teritoriului Republicii Moldova, fapt ce ar face dificilă executarea de mai departe, consideră necesară aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara.

Prima instanță, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 iunie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea fată de debitorul Zaporojeț Liudmila a interdicției de a părăsi ţara.

Instanța de recurs consideră, că este întemeiată concluzia primei instanțe precum că, în prezenta speță de către executorul judecătoresc nu a întreprins toate măsurile posibile pentru asigurarea executării şi nu a demonstrat dincolo de orice dubii rezonabile că o eventuală plecare a debitorului peste hotarele Republicii Moldova ar face imposibilă executarea, or sarcina probațiunii acestei circumstanțe, îi este atribuită tranșant de lege.

Se mai reține, că nu a fost prezentat de către executorul judecătoresc ce alte măsuri pertinente au fost înfăptuite, or, potrivit bazei de date SIC „Acces Web”, debitorul este fondator/ administrator în cadrul Întreprinderii Individuale „Zaporojeț” (f.d. 14, 17).

De asemenea, lipsește informația Agenției Servicii Publice, departamentul cadastru, care ar specifica dacă debitorul Zaporojeț Liudmila deține sau nu, bunuri cu drept de proprietate, precum şi informații/comunicate de la toate instituțiile financiare interpelate, ce ar confirma lipsa sau existența activelor financiare, care în eventualitate ar putea fi urmărite în scopul executării documentului executoriu.

Mai mult decît atît, Colegiul judiciar constată că, la materialele demersului nu a fost anexat extrasul (actualizat) din baza de date privind traversarea frontierei Republicii Moldova de către debitorul Zaporojeți Ludmila, din care judecătorul ar putea deduce frecvența traversării de către debitor a hotarelor Republicii Moldova. Or, doar afirmația executorului judecătoresc cu privire la riscul de plecare a debitorului cu traiul peste hotarele țării fără a prezenta careva acte confirmative în acest sens, nu poate constitui temei de admitere a demersului în sensul solicitat.

Ca consecință, Colegiul conchide despre lipsa motivelor de fapt și a temeiului legal pentru a aplica interdicția de părăsire a țării în privința debitorului, în actuala speță. În acest sens instanța de recurs relatează, că aplicarea interdicției de a părăsi

țara este o măsură excepțională şi la aplicarea acesteia instanța trebuie să tina cont nu numai de interesele creditorului, dar și de drepturile debitorului.

Reieșind din aceste constatări, Colegiul judiciar constată cu certitudine că instanța de fond corect și întemeiat a respins demersul executorului judecătoresc, or, în prezența speță sunt suficiente pârghii pentru a fi folosite pentru executarea documentului executoriu, pînă la aplicarea măsurii excepționale și anume aplicarea interdicției de a părăsi țara.

Astfel, Colegiul judiciar reiterează că, în jurisprudența sa constantă Curtea Constituțională a stabilit (Hotărîrea nr. 17 din 10 mai 2017 pct. 126) că, prin excelență, în cazul unor obligații cu caracter patrimonial executarea silită a unui document executoriu ar trebui să presupună un spectru de măsuri care să greveze patrimoniul debitorului în vederea îndeplinirii obligației cuprinse într-un document executoriu, dar nicidecum să nu suprime drepturile personale nepatrimoniale ale acestuia de o manieră disproporționată.

Ca consecință, Colegiul conchide despre lipsa motivelor de fapt și a temeiului legal pentru a aplica interdicția de părăsire a țării în privința debitorului, în actuala speță. În acest sens instanța de recurs relatează, că aplicarea interdicției de a părăsi țara este o măsură excepțională şi la aplicarea acesteia instanța trebuie să tina cont nu numai de interesele creditorului, dar și de drepturile debitorului.

De asemenea urmează de relatat că, orice limitare a dreptului persoanei la libera circulație, inclusiv şi prin interdicția de a părăsi țara, trebuie să corespundă anumitor exigențe de ordin material şi procedural, care să garanteze proporționalitatea acesteia cu scopul urmărit.

Astfel, nu sunt întrunite în prezenta pricină condițiile expres prevăzute de lege pentru aplicarea debitorului interdicția de a părăsi țara, luând în considerație faptul, că la depunerea demersului executorul judecătoresc Stoian Grigore urmează să prezinte probe, ce ar demonstra faptul epuizării tuturor măsurilor de asigurare a executării posibil a fi aplicate.

Aplicarea interdicției de a părăsi țara contravine principiului stabilit de art. 27 din Constituție, care indică că oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară. Dreptul la libera circulaţie este protejat, de asemenea, de art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, art. 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile şi politice, art. 13 alin. (2) din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului.

Mai mult, instanța de recurs atestă că potrivit actelor anexate la demers nu rezultă și nu a fost demonstrat, corespunzător nu sunt temeiuri de a considera că eventuala ieșire a debitorului peste hotarele Republicii Moldova ar face în mod evident imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești sau că debitorul ar

putea părăsi ţara anume în scopul de a se eschiva de la executarea documentului executoriu. În acest context, este de menționata că aplicarea interdicției de a părăsi țara nu trebuie înțeleasă şi aplicată ca o sancțiune pentru neexecutarea documentului executoriu, dar exclusiv ca un procedeu care ar împiedica debitorul să se eschiveze de la executare prin părăsirea țării.

Corespunzător, omisiunile constate indică la netemeinicia recursului și corectitudinea soluției date de instanța de fond. Ca consecință, în situația anterior descrisă Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, privind aplicarea față de Zaporojeț Liudmila interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 28 iunie 2024, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea față de debitorul Zaporojeț Liudmila a interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni.

Decizia este irevocabilă din data adoptării.

Președintele ședinței Ruxanda Pulbere
Judecătorul

Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi